

Wie de nieuwe voorzitter wordt van de FNV staat vrijwel vast. Hoe dat bij de Industriebond FNV zal gaan is, nu we dit schrijven, nog niet helemaal duidelijk. Men moet echter vrezen dat er in beide gevallen van een werkelijk democratisch proces nauwelijks sprake zal zijn. Dat komt niet doordat het allemaal niet anders zou kunnen. Er zijn procedures te bedenken waardoor de gewone leden een grotere invloed op de benoeming van de functionarissen zouden kunnen krijgen. We laten nu maar in het midden waarom dat niet gebeurt. In plaats daarvan kijken we maar eens hoe zoiets kortgeleden in Groot-Brittannië bij de *National Union of Mineworkers*, de Nationale Mijnwerkersbond, gegaan is.

Arthur Scargill, de man die de langdurige staking van enkele jaren geleden leidde, was na die staking door het bondskongres tot voorzitter-voor-het-leven benoemd. Eerlijk gezegd hadden wij het daar een beetje moeilijk mee, al klonken de argumenten voor die gang van zaken wel aannemelijk. Het had te maken met de anti-vakbonds-wetgeving van de regering-Thatcher. Die gaat heel wat verder dan wat wij in dit land (nog) gewend zijn.

Welnu, nieuwe maatregelen van de IJzeren Dame maakten dat Scargill het verstandig vond zijn functie ter beschikking te stellen, zodat in een verkiezing uitgemaakt kon worden wie voortaan de voorzittershamer zou hanteren.

Scargill klopt Thatcher

De uitslag van die verkiezing is inmiddels bekend: Scargill is in een verkiezing, waaraan *alle leden van de NUM* konden deelnemen herkozen. De Britse

Scargill door leden gekozen

Hoe kies je de voorzitter?

kranten, maar ook een aantal Nederlandse, deden nogal schamper: "Scargill met de hakken over de sloot". De leider van de mijnwerkersbond beet terug: "Ik heb met mijn 54 procent nu meer stemmen dan de conservatieve regering bij de laatste verkiezingen behaalde!" Zo was het ook. Niettemin is het, zoals die 54 procent al aangeeft, geen gemakkelijke overwinning geworden. Er is voor geknokt. In de eerste plaats hadden de Scargill-aanhangers niet alleen te vechten tegen de gehele rechtervleugel van de NUM, maar ook tegen de leiding van de Labour Party.

Labour steunde namelijk Scargill's tegenkandidaat *John Walsh*, ook iemand uit Yorkshire en bovendien lid van de Labour Party. In zijn campagne stelde Walsh dat het Scargill's schuld was dat de mijnwerkers sinds 1987 geen opslag meer kregen; dat Scargill de NUM steeds meer geïsoleerd zou hebben; dat de bazen, die vanwege zijn harde opstelling niet meer met Scargill willen onderhandelen, wél naar hem, Walsh zouden willen luisteren - het is alsof je Visser - Schermer hoort praten ... Overigens lagen Walsh' argumenten geheel in de lijn van de systematische campagne die rechts nu al maanden tegen Scargill voert.

Strijdvakbond

Uit de uitslag blijkt dat de meeste van de 80.000 mijnwerkers kiezen voor een strijdvakbond. Scargill haalde in Schotland 69 procent en in Zuid-Wales 61 procent. In Yorkshire was dat percentage 60 en in de meest strijdvak mijnen 74. En dat terwijl Scargill vrijwel iedere politieke steun moest missen. Niet alleen had hij Labour en heel rechts tegenover zich, ook een aantal leiders van de kommunistische partij onthielden hem iedere steun.

Na bijna een jaar gestaakt te hebben moesten de mijnwerkers van de NUM in maart 1985 de strijd opgeven - uitgehongerd. Maar daarmee was het debat over de staking niet afgelopen. Vooral rechts heeft de mijnwerkers geen moment rust gegund. In een vrijwel permanente ideologische en psychologische oorlog werd de strijd tegen de strijdvak mijnwerkersleiding voortgezet. Die strijd kreeg ook vorm in een nieuw werkreglement waardoor de betrekkelij-

ke bewegingsvrijheid die de mijnwerkers hadden veroverd, drasties zou worden ingeperkt. De NUM en Scargill voeren nu al zeven maanden een verbeterde strijd tegen dat reglement en de mannen van Zuid-Wales besloten ieder overuur te weigeren. *British Coal*, de mijnmaatschappij reageerde keihard: zolang er niet werd overgewerkt kreeg de hele mijnindustrie de reeds toegezegde 3 procent loonsverhoging over 1987 en 1988 niet!

Het tekent de tegenstanders van Scargill, inclusief Walsh, dat zij juist op dit punt zich sterk probeerden te maken. Zij speelden ook in op de belofte van *British Coal* dat men drie nieuwe mijnen zou openen, op voorwaarde dat men ook bereid zou zijn op zaterdag te werken. En het antwoord van Scargill was ook tekenend: "Ik hoop dat *British Coal* en Thatcher tot rede komen en ons geen zesdagenweek opleggen. Wat we nodig hebben is een vierdagenweek en meer banen voor die arbeiders die nu in de werklozenrij staan."

De regering maakte daarvan dat Scargill tegen nieuwe werkgelegenheid was en de media beweerden dat Walsh, die zich voor de gevraagde flexibiliteit uitsprak, de beste man was. De regering ging trouwens nog heel wat verder: ze stookte plaatselijke NUM-functionarissen op om akkoorden te sluiten met de lokale bazen. Maar ook daarop had Scargill een antwoord: Hij stelde voor de NUM-statuten zo te wijzigen dat akkoorden alleen in tegenwoordigheid van een nationale NUM-verantwoordelijke konden worden afgesloten. Thatcher gaf het niet op: via een nieuw wetsontwerp op de verkiezing van vakbondsfunctionarissen zou een staatsinstelling het recht krijgen de arbeid(st)ers iedere vijf jaar te vragen of ze nog steeds achter hun vakbondsleders staan. Op dat moment besloot Scargill de IJzeren Dame voor te zijn. Hij stelde zijn mandaat-voor-het-leven ter beschikking en organiseerde geheime verkiezingen voor het voorzitterschap van de NUM.

Wie volgt in Nederland?

Op 26 januari toonde Scargill zich bij de BBC tevreden over zijn overwinning. Maar "ik weet", zei hij, "dat hiermee de strijd niet afgelopen is ... Maar mijn herverkiezing is een keerpunt. Men had gedacht de principes, die ik voorsta, te

kunnen verslaan. Wel, de verkiezingen bewijzen dat de mijnwerkers achter deze principes staan. Op basis van dit resultaat kunnen we de vakbond verder uitbouwen. Het is de eerste keer dat een vakbondsleider zich rechtstreeks laat verkiezen in Groot-Brittannië. Ik stel voor dat de anderen dat ook doen.”

Scargill konstateerde dat de leden van de NUM kennelijk hetzelfde vinden als de verpleegkundigen: ze zijn de ontslagen, de bezuinigingen, de privatiseringen en de sluitingen zat. Welnu, hij had die woorden nog maar net uitgesproken of woedende verpleegkundigen betoogden in Londen, 4000 zeelui staakten en arbeid(st)ers van Ford Dagenham legden het werk neer. Ondanks alle ‘nieuwe realisme’...

Een simpele vraag tot slot: zijn er ook in Nederland vakbondsleiders die het voorbeeld van Scargill willen volgen?

De redactie